

PLÅTFATET

Ställberg Gruvligt Bra

NUMMER 4 December 2009

STÄLLBERGS BYALAG

Nittälven

Fotograf: Lars Bjelkental

www.stallberg.nu

Det här är styrelsen för Ställbergs Byalag 2009-2010

Ordförande

Bengt Pappmehl-Dufay

Kassör

Leif Nilsson

Sekreterare

Siw Jansson

Ledamöter

Ing-Marie Ekman
Christer Söderström

Ersättare

Christer Leufstadius
Gunilla Eliasson
Lars Bjelkental

VILL DU OCKSÅ BLI MEDLEM?

Kontakta Siw

www.stallberg.nu

*Ställbergs Byalag
Postgiro 101 45 08-4*

Denna tidning är sponsrad av HEWLETT PACKARD

LEDAREN

Ordföranden “tar ton”

Rubriken är ett försök att vara lite dubbelbottnad med lite ”knorr”. (knorren har inget med svininfluensan att göra, om någon trodde det)

Någon i byalaget tyckte bara att det kunde låta kul, eftersom undertecknad är med i Hörken/Ljusnarsbergs kyrkokör och att det dessutom är mitt första försök att skriva något som kan likna en ledare.

Så här i slutet av året är det väl läge att göra någon form av sammanfattning över Byalagets verksamhetsår. Det har ju faktiskt hänt en hel del när jag tittar i backspeglarna. Allt ifrån våra sedvanliga aktiviteter som städdagar, valborgsfirande, loppisar m m till tryckning av almanackor, tidningar, reklamblad, kartor m m samt arbete med röstmottagning under EU-valet under försommaren och renovering/byte av vår pelletsanläggning i Folkets Hus.

Byalagets hemsida har fått ett nytt ansikte och är riktigt kul att kika på. Uppdateringen fungerar också riktigt bra, så har ni inte kollat in den tidigare—gör det nu!

2010 års almanacka är under arbete med temat “lokala hantverk”. Vi planerar att kunna sälja den vid vår julmarknad den 5:e december.

Helt nyligen hade Byalaget vernissage i Folkets Hus med våra lokala konstnärer och hantverkare och jag blev faktiskt lite puff men samtidigt jätteglad, när jag såg vilka förmågor och vilken kraft det finns i Ställberg!

Julen står ju faktiskt snart för dörren och planeringen för vår julmarknad är i full gång. Den här årstiden kan ju tyckas mörk och tråkig men samtidigt är det mysigt att få tända lite levande ljus, läsa lite, umgås med vänner, äta god mat eller varför inte bara slappa. I skrivande stund är det precis en månad kvar till lucia, sedan är det bara en dryg vecka kvar tills dagarna börjar bli längre igen.

Jag vill passa på att tacka alla i Ställbergs Byalag för allt stöd och uppmuntrande ord vi i styrelsen fått under året och samtidigt önska alla en,

**RIKTIGT GOD JUL
OCH
ETT GOTT NYTT ÅR**

Bengt “Pappen” Pappmehl-Dufay

Hänt och händer i byn!

Julmarknad 2009

5:e december klockan 11 slår vi upp portarna till den årliga julmarknaden. Vi kommer att ha öppet mellan 11.00-16.00. Välkomna.

Ställbergs Byalag har medlemsmöte den 14 december i Folkets Hus. Mötet startar klockan 19.00, vi bjuker på fika.

Jag satt på trappan och filosoferade i nästan en vårlig värme den 16:e november, klockan var runt 15-tiden då jag plötsligt hör en motorcykel. Bengt Månsson kommer brummande på Gruvvägen. Var det en liten nostalgitripp eller är det kanske så att han skall "natta" cykeln för vintern precis som vi gör med paviljongen och då måste köra runt motorn innan avstängning?

Reflex!!!

Jag kör cirka tretusen mil om året, jag har ett förflutet som både långtradarchaufför och busschaufför på landsbygd. Jag har sett (inte) så många som tror att dom är odödliga när de går efter vägkanten med hund eller annan anledning. NI SYNS INTE !!! När jag körde buss så ordnade jag så att jag alltid hade reflexer att dela ut, både till skolbarn och andra resenärer. Jag till och med åkte förbi en "tanta" med flit eftersom hon inte syntes när hon stod och väntade på sista bussen som jag rattade. Dagen efter så kallades jag in till min chef för en upptuktelse och skulle samtidigt ge en bra förklaring till varför jag inte stannade vid hållplatsen. min kommentar var,
- tanten syntes inte utan varken lampa eller reflex.

Chefen köpte min kommentar och meddelade tanten att hon fick skylla sig själv när hon var så korkad och hon fick betala sin taxiresa ur egen börs. Summa sumarum - använd reflex, tjata på era barn, använd själv om ni tjatar. Se det som din billigaste livförsäkring.

Vävstugan

Vävningen i Folkets Hus pågår på tisdagskvällarna som vanligt.

Akbar Zolgharnian har kommit ut med en ny diktsamling som heter "Kofot", idén till kofot fick Akbar en dag när han hjälpte Leif att byta fönster i deras hus. Akbar blev facinerad av ordet kofot och kom sig för att dikta om en sådan.

Vart tog fredagspromenaderna vägen undrar jag? I och för sig så hade jag inte tid alla gånger att ställa upp eftersom jag jobbar samtidigt. De gånger jag gick med tyckte jag var både trevligt och uppfriskande. Gubbar o gummor, kliv i kängorna så börjar promenera vi igen!

På grund av ovanstående rader vill Marita få in ett citat. Hon ber er också tänka på att det kan vara tungt att vara ensam när det är mörkt. "Gå ofta hem till din vän, för en oanvänd stig växer snart igen" / Eddan.

Du glömmer väl inte bort "Konstglimtar" den 3-4 juli 2010 ?

// Ingela Bornström.

Inbrott

mig veterligen så har det nu skett tre stycken inbrott i byn under hösten. Håll ögon och öron öppna för "nya" bilar som rullar, ring hellre en gång för mycket till 114 14 så kanske vi kan röra till det för dem som är i faggorna. Polisen är tacksam för våra rapporter faktiskt. Notera bilnummer från bilar ni inte känner igen och betar sig underligt. Cannabishuset på Hagvägen har inte längre några fina nya grindar och grannen har förlorat en ny rulle staketstängsel.

Återvinning

Vem vill läsa våra gamla Hemmets Journal, tyvärr så är vi korsorsdfreak så vi har löst alla. Har du egna olösta som du inte vill ha så ta vi oss gärna an dessa! // Marita BF

SKRIVARCIRKELN

kanske ni har hört talas om. Här kommer ett smakprov på vad vi gör. "Vi" är en grupp skriv- och pratglada tanter inkl. Marita, som hjälper oss att hålla medelåldern nere. Varannan torsdagsaftermiddag samlas vi i Kopparberg med vår egen Marianne Matsson som mycket kompetent handledare och pådrivare. Hon vet förmodligen allt om svenska språket och försöker få oss också att uttrycka oss i skrift. Vi brukar få i läxa att skriva något om ett speciellt ämne. Ämnena är omväxlande lätta och svåra, så det gäller att tänka till ordentligt vad gäller de senare. Ett ämne av den enklare sorten var "En TV-kväll" och här kommer mitt bidrag:

"En TV-kväll" hos oss får bli en sammanfattning av en fredagskväll under den mörka årstiden. Klockan halv åtta till åtta är det Rapport eller Aktuellt. Jag kommer aldrig att lära mej vilket. Hur som helst så får man under denna halvtimme veta allt om krig och inbördeskrig, terrorattacker och finanskriser, presidentval och översvämningar plus allt annat elände ute i stora världen.

Från hemmafronten rapporteras att två bilar har kört in i varandra på Essingeleden med enbart lindriga personskador som följd, samt att börserna har sjunkit med 0,8 %. Det bästa med dessa nyhetsändringar är att vi påminns om att vi har det mycket bra här i Sverige. Pensionen kommer med säkerhet in på kontot den här månaden också ! Men onekligen blir man illa berörd av att se alla, som får lida för att de styrande i världen inte kan komma överens. Fredagskvällens höjdpunkt för oss är kunskapstävlingen "På spåret", troligen välkänd för de flesta. Programledaren och domaren är mycket kompetenta, underhållande och skickliga att improvisera. Frågorna vill man ju gärna klara av att svara på själv också, men det är inte så ofta det händer. Är det mitt eget fel

eller SVT:s ?

En resa startade i en stad vid en sjö och gick söderut mot en stad vid ett större vatten, allt enligt 10-poängsförutsättningarna. Jag insåg omgående att man åkte från Jönköping, varefter jag gick ut i köket efter mera kaffe. Under tiden funderade jag febrilt på vilka städer i Skåne eller Danmark som kunde komma i fråga. Jag återkom med kaffet vid 6-poängsläget och då hade Småland försetts med höga, snöklädda berg och i norra Skåne tyckte jag mej se en ruin, som var mycket lik Arenan i Verona.

Färden gick vidare och avslutades i Venedig, vilket t o m jag insåg på lägsta poängnivån. Men allmänbildande är detta program helt klart, även om kunskapsnivån hos de tävlande varierar en del. Somliga är också alltför "babbliga", tycker jag, men smaken är ju som bekant olika.

För min egen del är TV-kvällen slut med detta, medan den andra hälften av familjen inväntar nästa nyhetsändring och naturligtvis även "Sportnytt" ensam i soffan.

Jag övergår till nästa kapitel i Karin Brunk Holmqvists "Sirila gentlemän sökes", som Marianne har varit vänlig att låna ut till mej.

Kerstin W.

Eftersom det snart är jul tänkte jag bidra med en liten vanlig julsång, nämligen "Hej tomtegubbar ...". Men jag utgår ifrån att alla över 5 år kan den utantill, så är det väl inte nödvändigt att skriva hela versen.

Men hur är det med bergslagsvarianten. Kan ni den ?

Toj hämtegubbar! Gla i slåsen
och våt i vastiga luran.

Toj hämtegummor! Gla i slåsen
och våt i vastiga luran.

En tiden lit vi heva lär
med möcke myda och svart bestär.

Toj hämtegummor! Gla i slåsen
och våt i vastiga luran.

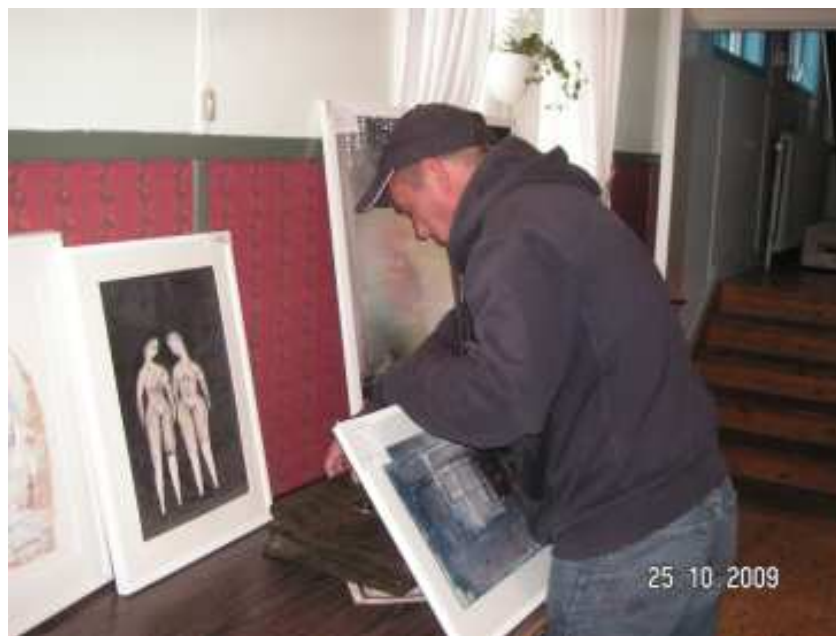
GUL JOD på er alla !

// Kerstin W

Vernissage i Folkets Hus

25:e oktober klockan 11.00 slog vi upp dörrarna till vår "egen" vernissage, anledningen till denna var en idé om att visa upp alstren på almanackan. Sagt och gjort, fotograf Gunnar Björkman lejde in och han plåtade allt vad han kunde. Köp almanackan så får ni se resultatet.

// Lasse

Lasse iordningställer Love Salminens tavlor

Fotograf Pappen

Annika beundrar Kerstin Wigerts flamskverk

Hans ställer stället i stället!

Höststädning runt Folkets Hus

*Skicka eller lämna in det Du vill se i Byalagets Plåtfat, allt material är välkommet.
Jag efterlyser även dokumentation och bilder från förr*

Höststädning runt Folkets Hus

Paviljongen skall nattas för vintern, blomlådor tömmas ut och sedan ställas in för vinterförvaring, mat och dryck skall hinnas med också (köttfärs-soppa och morots-soppa med bröd) Allt smakade bra tyckte alla. (Jag undrar bara vad Marita gör på bilden ovanför?) // Lasse

Annika Pappmehl Dufay sprang med kameran

HARRY ÅKERSTRÖM BERÄTTAR

Harry Åkerström har arbetat i gruvor i 51 år, men hans far arbetade 53 år i Ställbergs gruva och även Harrys farfar var gruvarbetare.

- Jag var 13 år, när jag började arbeta i gruvan.

Då arbetade jag ovan jord. Man fick vara tillsammans med äldre arbetare. Vi började rensa upp på marken för det nya kontoret. Efter rekryten blev jag förrådsarbetare. Den 8/11 1940 när jag lastade ut malm åt tyskarna blev jag skadad i foten.

Därefter arbetade jag med tidsskrivning i Stripa. Jag gick på en förmanskurs. 1942 kom jag in på Bergsskolan och fick sedan förmansarbete i Ställberg. Så småningom flyttade jag över till arbetsstudieavdelningen. Det var 1958 – 1969 och det var i Ludvika på huvudkontoret. 1969 kom jag till Värmlandsberg som gruvfogde och där stängde gruvan 1980.

Ställbergsgruvan stängdes år 1977. Vid nedmonteringen i Värmlandsberg lyckades jag ordna så att gruvhissen och en del annat material togs upp ur gruvan, men i Ställberg fick man kapa vajrarna till hissen och låta den falla ned i gruvan.

Jag arbetade i Colorado och drev en stigort i Klippiga Bergen under fem månader. En stigort är en ort som går vertikalt. Mitt arbete var att borra och skjuta. Vi var två svenskar. Min borrhjälpare var ingenjör Lennart Söderlund. Vi arbetade för skolan Colorado School of Mines.

I åtta år var jag arbetsstudieman i Stripa, Forsbo, Idkerberget, Värmlandsberg. Jag har trivts bra med gruvarbete. Det som inte var så bra var att det ibland hände olyckor i gruvan. När vi slutade i Värmlandsberg och höll på att plocka ner det sista i schaktet var jag med om någonting speciellt. Det var en pojke, som störtade ner i schaktet. Han fick tag i en styrlina och tog sig in på en stegbro och klättrade upp. Hans namn var Jan Larsson.

Det hände även olyckor i Ställberg. Största olyckan hände då dynamiten exploderade på 600-metersnivån och slog omkull en transformator och arbetare flög ut i schaktet och flera blev skadade. Det här var i mitten på 50-talet. Två personer omkom.

I gruvan arbetar man individuellt. Man får skiftbasbesök på varje arbetsplats, så att allt fungerade som det skulle. I övrigt klarar man av allting själv.

Mina arbetstider i början var 4 – 1 (en timmes rast ovan jord)

och 1 – 10 (en timmes rast ovan jord). Gruvan moderniserades på 60-talet. Vi gjorde rastkojor under jord. Det var som en liten matsal och då hade vi bara en halvtimmes rast.

Skrotar = Lagar

Spelstyrare under jord

Tage Andersson står och tittar på ett bygge under jord – ett dammbygge på 500 m-nivån

Tappar berg

Förstärkning av bockort

Reflektioner om vernissagen i Folkets Hus den 25 oktober 2009

Visst är jag medveten om att det pysslades i stugorna. Kunde dessutom med lätthet gå till mig själv om inte annat. I min värld finns det en vanlig symaskin och en overlock, mycket tyger och ett oerhört stort förråd sytrådsrullar i alla dess färger. Detta skapar möjligheter om man låter fantasin flöda fritt och det är inte svårt.

Fantasin har verkligen fått flöda och det har resulterat i den här utställningen vilket är helt uppenbart. Det ligger så mycket arbete och tålmod bakom varje producerad duk, filt, tavla, vepa, eller matta till exempel.

Många tar det här som en självklarhet men det gör definitivt inte jag, absolut inte!

Sammantaget är jag både fascinerad, inte minst imponerad, över dessa krafter som finns i denna by "Ställberg" utifrån utbytet denna dag.

Jag kan knappast tro att jag är ensam om den känslan.

Betyg: NI ÄR FANTASTISKA!

Marita Bjelkental Friborg

En sann historia från Inger Helsing, Hörken

En söndagsmorgon på 1960-talet hände det sig att mina systrar Ewa och Carina, samt deras kompis Gert, inte kom hem den tid de var tillsagda.

Dagen efter talade Gerts mamma leende om vad barnen haft för sig.

På frågan var de varit hade Gert (då 5-6 år gammal) berättat följande:

“Jo vi gick in i körka och satte oss längs bak och lyssna när dom sjöng och spela och bäst det var kom tant Hergil med en mössa på en stör, men då sa Ewa att vi inte ville ha nånting”.

Hajade ni det där med kollektlåven på dialekt måntro?

Jag har ju efterlyst en båt, jag hittade en på Tradera men jag är väldigt tveksam till att bjuda på detta objekt, skulle du? // Lasse

segelbåt med båt kära

Objektsnr: 81395281

Objektsbeskrivning

segelbåt renoveringsobjekt(renoverings behov av inredning målning utbyte tredetaljer osv)

båt är bygd av marin plast med treinredning

lång 6meter ,har segel stolpe men ingen segel tyg,ingen motor

båtkärra på fyra hjul 30 km/h (bara kära är värd 5000kronor).

Före båt flytning man måste fyxa däck eftersom de har stått i två år fylla med luft eller byta dem passar från gamla saab.Gummi verkstad avstånd ca,30 meter från huset .

Man kan köpa direkt hos mig oavsett auktion en extra kärra från gamla husvagnen som kan omvandlas till båt kärra 80km/h.pris 1000kronor

Båt är bra för dem som har tid att fiksa en bra segelbåt inför våren.

Båt hämtas i Boxholm -Östergötland-mellan mjölby och tranås

Önskas köpa !

*Båt som flyter, med motor och kärra
önskas köpa. Allt av intresse.*

Lasse 210 81

Ved 2-meters längd köpes, helst igår!

Ring, barnen fryser

210 81 eller 08-524 92921

Bortskänkes !

*Tjockskärm till dator, hämta
klumpen!*

Marita i Hyddan.

Efterlysningar !

Har ni något att sälja, vill ni få in en efterlysning eller kanske vill skänka bort någonting? Kontakta mig så får ni med detta i Plåtfatet.

// Lasse

- Jag kan inte förstå varför man kallar alla gangsters för hårdkokta.
- Men det stämmer väl ganska bra?
- Nej, jag tycker snarare att de är råa.

- Älskling, vem var det som ringde?
- Min man.
- Ojdå, då är det kanske bäst att jag sticker!
- Nej, det behövs inte. Han sa att han var ute och fiskade med dig.

- Varför är alltid Amor avbildad med en pilbåge i handen.
- Det fattar du väl!
- Det skulle väl inte se trevligt ut om han hade en kpist, eller hur?

Manne stod i bara nattskjortan och släppte upp rullgardinen. Det bar sig dock inte bättre än att gardinsnodden fastnade i nattskjortan så att den drogs upp till hakan. Den närsynta damen i huset mittemot kommenterade.

- Vilken ståtlig kaktus. Den skulle man ha ett skott av!

I talarstolen stod en mycket engagerad kvinnosaks kvinna och talade för lika rättigheter.

- ...men snart kommer den dag då kvinnan får mannens lön, ropade hon och slog näven i pulpeten.

En liten mager man reste sig.

- Ja, sa han. Det är på fredag.

Sommarmorgon

Tidigt vaknade jag och sprang på bara fötter den nötta stigen till ladugården.
Där mötte mig den trygga doften av varma djurroppar och hö.
Mjölksmaskinens monotona dunkande och slamret av mjölkkräml.
Allt detta som var mig kärt och vardags nära.
Skällkons klocka klämtade sakta och i den första strimma av sol dansade lillkalven,
Inger Hellsing, Hörken

Företagare i byn

Möbelsnickare
Hans Vandenberg
Utför allt inom snickeri
Tel 0580-210 01
Goda referenser finnes
vandenber.j@spray.se

Företagsannonsering i Plåtfatet!

Om du som medlem i Ställbergs Byalag önskar annonsutrymme kan detta ordnas mot en kostnad om 50 kronor/utgivning. Detta är endast en administrationskostnad. Utöver det kommer din annons även att finnas på hemsidan. Om bilder önskas kan det självklart diskuteras. Som företagare skall du veta att Plåtfatet även finns på Internet numera www.stallberg.nu så spridningsgraden kan bli stor till en oansenlig kostnad.

Som enda privatperson i Ställberg är det Kerstin Wigert som bjudit till skratt med sina historier. Hennes anekdoter om barn och barnbarn har troligtvis roat de flesta.

Hon skriver med en rolig inlevelse som många känner igen. Jag hoppas på att hon har några kvar för kommande utgivningar i Plåtfatet. Hon är verkligen värd en eloge eftersom hon fångat händelser och ordgemäng på ett rungande sätt.

” Dessutom e hon go´ ”

// Marita i Hyddan

Nu ska jag låta som Carolin af Ugglas,
snälla
snälla
snälla

ploga inte inte in vår äldre generation.

Tack på förhand säger Lasse Bjelkental
som hjälper Gösta G med skottningen så ofta han hinner.

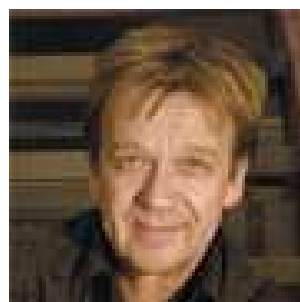
Röda Fjäders 2009

Röda Fjäderskampanjen pågår under hela 2009. Målet för kampanjen är att öka kunskapen om beroendesjukdomar och samla in pengar till forskningen.

Hans Majestät Konungen är beskyddare av Lions och Röda Fjäderskampanjen 2009.

Röda Fjäders-ambassadör
“Jag känner att beroende är en väldigt viktigt fråga som jag gärna ställer mig bakom” säger Jenny Kallur, Elitfriidrottare

Röda Fjäders-ambassadör
“Jag vill inte att någon ska behöva lida av beroendesjukdomar, du kan också ge ditt stöd” säger Björn Skifs, Artist

Skolklasser kommer att gå runt och sälja pins till förmån för hjärnfonden, köp en eller fler utav dem. Klasserna får del av pengarna och kan då lägga dessa på en eventuell skolresa.

Alla pengar Lions samlar för dessa pins in går oavkortat till Röda Fjäders under hela 2009.

Läs mer på Röda Fjäders hemsida: <http://www.rodafjadern.se>

Kopieringstjänst för Byalagets medlemmar

Priset för en kopia är 50 öre och för dubbelsidig A4-kopia 1 krona (svart/vitt). Även färg går att ordna, pris 1 krona enkelsidigt A4 och 2 kronor för dubbelsidigt.

A3 går också att ta fram men då blir priset givetvis dubbelt upp.

Intäkterna går till Byalaget.

Sist ut...

Sista Plåtfatet för i år, kul att kunna få ut fyra stycken på ett år tycker jag. Mina reflektioner angående utgivningarna i år är som följer.

Det kommer in mer och mer material som personer i byn vill se i "tidningen" och det tycker jag är väldigt roligt och vi är mycket tacksamma för det behövs verkligen ska ni veta, det är inte lätt alla gånger att komma på någonting vettigt eller ovettigt att skriva om.

Vi har tre till fyra stycken som flitigt engagerar sig i Plåtfatet och det är Kerstin, Marianne och bröderna Åkerström som bidrar med alster från både nu och en tid tillbaka.

Inför nästa år så vill jag gärna se fler namn under alla historier och annat som kommer att finnas i utgivningarna. Nästa nummer av Plåtfatet skall väl ut innan sista februari är det tänkt eftersom det stundar ett årsmöte för alla medlemmar i Byalaget.

Angående det mötet förresten, glöm INTE att anmäla ert intresse denna gång! Alla skall äta sig mätta!

Nytt i detta nummer, som kommer att bli en följetong är att jag har fått ordförande att ta till pennan och börja skriva en ledare. Lite roligt är det att jaga på Ordföranden så att det kommer en ledare i tid, inte bara det... det skall fylla en sida också.

Vad vill ni se och läsa? En poesisida av lokala förmågor? Ett korsord? Tävlingar med vinster?

Antalet Plåtfat som trycks och skickas ut är cirka 160 st varje gång, alltså ungefär 600-650 stycken tidningar om året. Hur många läser plåtfatet? två eller tre stycken på varje tidning? Om det är så då är jag imponerad, då är det ju egentligen ingen liten trycksak som vi hanterar. Då borde ju fler skriva och tycka till i Plåtfatet, Ni når ju ut långt. Vad jag vet så är det ju i alla fall både till Stockholm och Hälsingland. Annonsera mera, grejorna försvinner direkt ska ni veta, (om det inte är jag själv som söker saker för jag får aldrig något telefonsamtal).

// Lasse som tackar för 2009

En riktigt God Jul och ett Gott Nytt År önskar Marita och Lasse i Hyddan

VILL DU OCKSÅ BLI MEDLEM I BYALAGET ?
KONTAKTA
SIW